

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL

Közbeszerzés és Versenyjog

Füzesi Géza

Gazdasági Versenyhivatal

Közbeszerzés és Versenyjog

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (továbbiakban: Kbt.) 2.§-ának (2) bekezdése szerint a törvény és ez által a hazai közbeszerzések egyik alapelve, hogy a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplők pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

A törvény a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét várja el a közbeszerzés résztvevőitől mely követelményeket versenyjogi területen a jogalkotó részletesen is szabályozta, az 1996. évi LVII. törvényben (továbbiakban: Tpv). Ez utóbbi törvényben tiltva a gazdasági tevékenység tisztességtelen folytatása, a verseny korlátozása, a tisztességtelen piaci magatartás.

Közbeszerzés és Versenyjog

A közbeszerzési jog és a versenyjog között a főkapcsolódási pontot a kartelljog területe jelenti, hiszen az ajánlattevők, illetőleg az ajánlattevő és az ajánlatkérő közötti megállapodások, összehangolt magatartások súlyosan torzíthatják a tisztességes versenyt, amely a közbeszerzésben egyúttal a közpénzek felhasználásának átláthatóságát is szolgálja. A kartellek súlyosan érintik a közbeszerzéseket, mivel hatásuk megszünteti, csökkenti vagy korlátozza a Kbt. 1.§-ában megfogalmazott azon célokat, hogy a közpénzek ésszerűen és hatékonyan kerüljenek felhasználásra.

Az alapelv betartásának kötelezettsége egy-egy közbeszerzési eljárás során együttesen terheli a közbeszerzési eljárásban résztvevő valamennyi felet. Azonban míg az Ajánlatkérő számára ez aktív magatartást jelent (az ajánlattételi felhívás közzététele, alapelvi előírások teljesülésének, betartatása, ellenőrzése), addig az Ajánlatadók számára passzív magatartást („verseny tisztaságának tiszteletben tartására”) írja elő.

Verseny biztosítása

A közbeszerzési törvény 2009. április 1-vel hatályba lépő akkori módosítása az Ajánlatkérők részére az alapvető előírások teljesülésének ellenőrzési kötelezettségén felüli, attól elkülönülő kötelezettséget írt elő a Kbt. 20/A. §-a bevezetésével, amely az Ajánlatkérő részéről jelentési kötelezettséget írt elő a versenykorlátozó magatartások közbeszerzési eljárásban történő észlelése esetén.

A Kbt. 2010. szeptember 15-i módosításával a Kbt.20/A §-ban meghatározott jelentési kötelezettség kiegészült néhány lehetséges esetkör leírásával.

Az új, 2012. január 1-vel hatályos közbeszerzési törvény, a Kbt.20./A.§ alap rendelkezését megtartva, annak tartalmi változatlanlansága mellett, de az esetköröket elhagyva, a Kbt. 28.§-ának (2) bekezdésében helyezte el a jelentési kötelezettségre vonatkozó rendelkezést.

Verseny biztosítása

Kbt.28.§ (1) bekezdés

Az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ugyanabban a közbeszerzési eljárásban - részajánlat-tételi lehetőség biztosítása esetén ugyanazon rész tekintetében -

- a) nem tehet másik ajánlatot más ajánlattevővel közösen, illetve nem nyújthat be másik részvételi jelentkezést más részvételre jelentkezővel közösen,
- b) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező alvállalkozójaként nem vehet részt,
- c) más ajánlatot benyújtó ajánlattevő, illetve más részvételi jelentkezést benyújtó részvételre jelentkező szerződés teljesítésére való alkalmasságát nem igazolhatja

Verseny biztosítása

Kbt.28.§ (2) bekezdés

Amennyiben az ajánlatkérő az általa lefolytatott eljárás során, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) 11. §-a, vagy az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt - a Tpvt. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint - jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak.

A Kbt. 20/A. § alapján az ajánlatkérő nem csak abban az esetben köteles a Gazdasági Versenyhivatalnak jelezni, amennyiben a Tpvt. rendelkezéseinek nyilvánvaló megsértését észleli, hanem abban az esetben is, ha ezt alapos okkal feltételezi, mivel a kapott információk alapján a gyanú megalapozottságát a Gazdasági Versenyhivatal megvizsgálja és eldönti, hogy az adott esetben szükségesnek látja-e versenyfelügyeleti eljárás megindítását. (D.14/12/2012)

Verseny biztosítása

- A Kbt. kevés támpontot ad az ajánlatkérőknek arra vonatkozóan, hogy mely esetekben tekinthető alapos okkal alátámasztottnak a feltételezésük, így nincs egyszerű helyzetben az ajánlatkérő az ajánlatadói magatartások gyakorlati megítélése kapcsán. Az „alapos okkal” kifejezés tartalmának megtöltését elmulasztotta a jogalkotó, és jogalkalmazási szinten sem alakult ki egységes gyakorlat erre vonatkozóan. *(D.184/12/2011)*
- A Közbeszerzési Döntőbizottság nem csak a 28.§ (2) (korábban 20/A.§ (2)) bekezdésben foglalt magatartásokat tekinti jelentési kötelezettség alatt állónak, hanem kiterjesztően minden olyan magatartásra értett alatta, amely megvalósítja a verseny tisztaságának sérelmét. *(D.155/13/2011)*

Közbeszerzési kartellek a GVH gyakorlatában

Tipikus megvalósulási forma

- „Gyanús árak” (áregyeztetés, túlárazás),
- „Színlelt ajánlatok” (ajánlati azonosság, visszavont ajánlatok, színlelt ajánlatok)
- „Együttműködő” vállalkozások
- Versenykorlátozó magatartás minták (nyertes-vesztes, körbenyerés, „Egy mindent visz”, „Konzorciumok”)
- „Értékhatár alatti három ajánlat”

AZ ÖSSZEJÁTSZÁS KOCKÁZATÁNAK CSÖKKENTÉSE

- TÁJÉKOZÓDJON ALAPOSAN A BESZERZÉSI ELJÁRÁS TERVEZÉSÉT MEGELŐZŐEN
- ALAKÍTSA ÚGY A BESZERZÉSI ELJÁRÁST, HOGY AZ MINDINKÁBB ÖSZTÖNÖZZE AZ ÉRDEMBEN VERSENYZŐ AJÁNLATTEVŐK RÉSZVÉTELÉT
- NÖVELJE MUNKATÁRSAINAK TUDATOSSÁGÁT A BESZERZÉSEKKEL KAPCSOLATOS KARTELL-KOCKÁZATOKAT ILLETŐEN

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL

Köszönöm a figyelmet!

Füzesi Géza

Gazdasági Versenyhivatal, Kartell Iroda
Irodavezető-helyettes

Fuzesi.geza@gvh.hu